

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 522. An & quid quoad prædicta sit de Clericis depauperatis ita, ut non sint solvendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

entia, ubi debitor redierit ad meliorem fortunam, dicta ignominia non extinguente obligationem naturalem. Ut de Lugo de j. & j. d. 31. n. 40. citatis Lessio, Molin. Filliuc. Bonac. &c. sed temporalis; adeoque impedire nequit, quod minus creditores debitorem iterato convenire possint ad solvendum reliquum, dum is post cessionem denuo acquisivit aliquid non modicum, Lauterb. Muller. *ll. cit.* Brunem. *adl. 3. c. de bon. auth. jud. possid.* Quid vero veniat nomine modici, valde controvertunt AA. ut videre est apud Muller. *l. c.* definiti regulam generali non posse, sed ex qualitate negotii, rei, personae esse colligendum, aut potius arbitrio Judicis committendum, dicunt apud eundem Menoch. Schneidev. Brunem. qui etiam posterior ad *cit. l. 3.* & cum eo Muller ait; si quid misericordiae causa aliquid cedenti relictum fuit vel menstruum vel annum alimentorum nomine, vel si usufructus ei concessus vel legatus, ex quo tantum percipi potest, quantum alimentorum nomine necessarium est, cedentem propterea conveniri non posse: cum, ut Lauterb. *l. c.* juxta §. *fin. Inst. de arb. l. 4. 6. 7. ff. & l. 7. c. de cessio. bonor.* gaudeat beneficii competentiae ex bonis post cessionem acquisitis, nisi creditores comperiant ab initio commissam fraudem ab eo; sive ut Stru. *cit. ib. 31. lit. n.* tantum relinquatur ei, unde se decenter aliat. Quod idem tenet, citatis pro hoc Giphian. *de ord. jud. c. 27. memb. 3.* Zanger. *de except. c. 15. n. 14.* Covar. *var. resol. l. 2. c. 1. n. 6.* Tholos. *l. 2. c. 8. n. 14.* & aliis. Muller. *l. c. lit. §.* faciens cum Mevio *in theatr. concurs. creditor. c. 1. ib. 36.* Zoëtio &c. quod ad hoc differentiam intercedentem bona jam acquisita, de quo id negat, & inter cedentem, postmodum acquirentem denuo aliqua, de quo id admittit, inhumanum dicens, suis bonis spoliatum in solidum condemnari. De cetero dicta exceptio cedenti non competit contra novos creditores post cessionem, à quibus utique, non obstante illa cessione, statim utiliter conveniri potest debitor, sed solum contra priores ante cessionem creditores ex contractu. Lauterb. §. 18. sed neque fidejussores eam juvantur. Idem *ibidem.* citatis Salgad. *l. c. p. 2. c. 20. à n. 37.* & Brunem. Unde si principalis debitor juramentum paupertatis praestiterit, vel jam bonis cesserit, vel alio modo notorie non sit solvendo, minus principalis debitor seu fidejussor statim rectè adiri potest. Arg. *Auth. praterea. C. de fidejuss.* Carpz. *p. 2. c. 18. def. 15.* Gail. *l. 2. obs. 27. à n. 14.* ita Cam. Imper. judicatum testans.

19. Resp. ad sextum: Resolvitur cessio jam facta, imò & acceptata potissimum poenitentia debitoris, antequam bona cessa divendita sunt. *l. 3. §. 5. c. de cess. bon.* Salgad. *l. c. p. 3. c. 16. n. 2.* Mevius *p. 2. decis. 328. n. 7.* Lauterb. §. 20. Cum enim secundum dicta eò usque maneat honorum dominus, paratus satisfacere creditoribus, non potest compelli ad cessionem, etiam si totum necdum solverit in parata pecunia. Mev. *l. c. n. 25.* vel si denuo se defendere velit, debet adiri. Salgad. *n. 29.* Lauterb. *l. c.*

Quest. 522. An & quid quò ad praedicta sit de Clericis depauperatis ita, ut non sint solvendo.

1. Resp. Clericus redactus ad paupertatem, ut non sit solvendo suis creditoribus, imprimis pro debitis civilibus non potest excommunicari. *c. Odoardus. h. t.* nisi justus contumaciter solvere recuset. Abb. *in cit. c. n. 2. §. 3.* Pih. *h. t. n. 32.*

de Lugo de j. & j. d. 21. n. 44. Unde sententia excommunicationis contra debitorem, qui notorie non est solvendo lata, est ipso jure nulla, etiam in foro externo; cum excommunicari nemo possit, nisi ob inobedientiam & contumaciam; contumax autem non est, qui solvere nequit; impossibile enim nulla obligatio. Secus tamen est, si de inopia non constat; tenet enim tunc excommunicatio propter dubium, quae comperta veritate est relaxanda. Sed neque incarcerari aliòve modo molestari à creditoribus potest in eo casu Clericus. Unde nec, ut exciit *c.* arguunt Abb. *ibid. n. 3.* Barbof. *n. 2.* de Lugo *l. c.* & alii communiter, quia illi privilegium renunciare nequit; cum id cederet in praedictum statum Ecclesiastici, etiam ad cessionem bonorum non tenetur, nec eam eget, utpote quae inducta ad vitandum carcerem aliasque molestias à creditoribus inferendas. Ita de Lugo. *l. c.* cum Gl. *in cit. C. Odoardus. v. ad pinguiorem.* Abb. *ibid. n. 8.* Covar. *var. resol. l. 2. c. 1. n. 9.* Menoch. *de arb. jud. cas. 103. n. 30.* Pih. *h. t. n. 24.* Neque etiam à creditoribus conveniri potest, etiam postquam ad solvendum condemnatus, & debitum confessus; aut executio & immisio fieri in ejus redditus & bona, nisi pro ea parte debitorum, quam solvere potest, detractis ad honestam sustentationem sibi necessariis, ne in opprobrium Ordinis Clericalis cogatur mendicare. Abb. Covar. Menoch. de Lugo: Pih. *ll. cit.* Molin. *d. 571. n. 19.* cum communi. Nam si militi saeculari versanti in expeditione bellica conceditur hoc beneficium competentiae, sive ut non teneatur cedere bonis, nec plus solvere, quam quantum facere potest, ne eget. *L. milites. ff. de re jud.* multò magis id competit militi militiae Christi, ut Gl. *in cit. L. miles. v. facere potest.* & *ibidem* Bartol. praesertim, cum & illud competat pluribus aliis personis privilegiatis, ut Advocatis & Patronis caufarum, parentibus, patronis eorumque libertis, marito, uxori, focero, socio bonorum vel negotiationis &c. de quibus *L. sum. qui. §. seq. ff. de re jud.* ut conveniri nequeant, nisi quatenus commode possunt deductis alimentis. Porro Clericus semel fruitus hoc beneficio, factus dein locupletior, si iterum incidat in paupertatem, eodem denuo frui potest. Pih. *cit. n. 24.* citatis Fagn. *in cit. c. Odoardus. n. 69.* & Barbof. *Jur. Eccles. l. 1. c. 39. §. 6. n. 13.* Ut vero Clericus fruatur dicto competente beneficio, etsi non requiratur, ut sit in sacris aut etiam minoribus constitutus, requiritur tamen ad minimum, ut habeat primam Tonfuram, in habitu & Tonfura Clericali incedat, Ecclesiae alicui de mandato Episcopi inserviat, vel in seminario Clericorum, schola vel universitate studiorum gratia versetur. Et sic veniunt omnes Clerici, qui juxta Trid. *sess. 23. C. 6.* gaudent privilegio fori, exceptis conjugatis, (qui etsi gaudent privilegio fori & canonis, si cum unica virgine contraxerint, & habitum ac Tonfuram Clericalem gerant, non tamen gaudent ceteris privilegiis Clericalibus, ut constat ex *c. unio. de cler. conjug. in 6.* adeoque nec dicto privilegio competentiae. Molin. *l. c.* Fagn. *in c. Odoardus. n. 23.* Pih. *l. c.*) ac ita tenent Mol. *l. c. n. 20.* Menoch. *l. c. n. 30.* de Lugo *l. c.* Lessi. &c. quamvis Rebuff. apud de Lugo id extendat ad omnes Clericos. Et Fagn. *l. c. n. 24. §. 25.* ad Clericos in minoribus constitutos, etsi neque beneficium habeant, neque Ecclesiae alicui deserviant, neque versentur in universitate aliqua, aut schola studeant, modò non abjecto habitu Clericali se publice pro laicis gerant.

Requiritur insuper, ut Clericus præstet cautionem idoneam, (qualis in hoc casu erit juratoria; cum quoniam est solvendo, aliam per pignora vel fidejussores ordinariè præstare non potest) de solvendo, si ad pinguiorem fortunam redierit. *cu. c. Odoardus. cum inopia & solvendi impotentia neque civilem, neque naturalem obligationem extinguat, sed solum suspendat usque ad tempus melioris fortunæ, adeoque cessante inopia solvere debet. Item requiritur, ut Clericus debitor agnoscat & confiteatur debitum, ut constat ex c. Odoardus. & Gl. ibid. V. recognoscens. Ne, si sine hac recognitione cedat bonis, retentâ competentia vivendi, preat creditorum interea copia probandi illud, mortuus vel absentibus testibus; adeoque, dum debitor rediret ad meliorem fortunam, illud probare non posset. Pirh. h. t. n. 27.*

2. De cætero limitantur prædicta. Ac primò quidem, ut non competat Clerico dictum privilegium, si conventus malitiosè & pertinaciter neget debitum, & postmodum legitime de eo convictus fuerit. Barbof. ad c. Odoardus. n. 11. Fagn. ibidem n. 55. Bellet. de cler. debit. §. 2. n. 1. Molin. l. c. n. 21. Pirh. l. c. arg. ejusd. cap. dum ibi dicitur: *Confitentem debita.* Secundò, dum debitum & obligatio est ex delicto; tunc enim capi & incarcerari potest. Barbof. l. c. n. 15. Fagn. l. c. n. 47. Bellet. n. 9. Pirh. n. 26. Farina. de carcer. §. carcerat. to. 1. p. 1. q. 27. n. 72. Abb. in c. veniens. de transact. n. 4. Reiffenst. h. t. n. 10. Idem est, si propria culpa, v. g. ludis prohibitis, luxuriosè vivendo cum meretricibus consumptis bonis ad paupertatem redactus. Barbof. n. 21. Bellet. n. 6. Pirh. l. c. contrarium tamen apud eundem quò ad hoc tenentibus. Host. in cit. C. V. debitis. Jo. And. ibidem. n. 1. Fagn. n. 43. exemplo ductò à Clerico, cui sua culpa lapsò in morbum non subtrahitur competentia vivendi aliaque emolumenta Clericis interviuentibus debita. Secus tamen est, si factus non solvendi obdolum commissum, ut si debita contraxit spe fruendi hoc beneficio, aut in fraudem creditorum bona dissipavit vel alienavit lite pendente super debito principali. Barbof. l. c. n. 17. §. 18. Fagn. n. 44. §. sequent. Pirh. l. c. Tertio si suspectus de fuga, tunc enim ab ipso etiam creditore capi potest cum bonis & tradi Judici competenti. Bellet. l. c. n. 17. Covar. var. resol. l. 2. c. 1. n. 9. quos citat & sequitur Reiffenst. n. 11. Quarto si creditor magis vel æquè egeret quàm Clericus debitor, cum privilegiatus contra privilegium uti nequeat juxta c. verum. §. item queritur. de minor. Barbof. l. c. n. 7. Bellet. n. 11. Pirh. n. 25. Reiffenst. n. 12. quod ipsum tamen limitat Pirh. cum Barbof. Jur. Eccl. c. 39. §. 6. ut non procedat, si creditor pauperior tantum ex causa lucrativa, v. g. ex donatione sit.

Denique notandum, Clericum huic beneficio (vi cuius, est sit in mora solvendi, non potest propter debita incarcerari, nec conveniri ultra quàm commodè potest solvere, non relicta illi congrua sustentatione) non posse renuciare tanquam verius cum communiore tenent. Molin. l. c. d. §. 71. n. 25. Barbof. in c. Odoardus. n. 24. §. ibid. Fagn. n. 70. Pirh. h. t. n. 28. ex ea ratione, quòd illud concessum non in favorem singulorum Clericorum, sed totius ordinis clericalis. Limitatur tamen hoc ipsum ita, ut procedat, si competat illis ratione personarum suarum privilegiatarum præcisè, non verò, si competat illis ratione contractus, ut in actione pro socio, vel tutelæ. L. si convenerit. ff. de rejud. Host. in c. Odoardus. in fine. Jo. And. ibidem n. 9. quos citat & sequitur Pirh. l. c. Item ut procedat de renunciatione expressa, non ve-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

rò de tacita; dum nimirum ipso facto sit per actum contrarium, ut si pertinaciter neget debitum, vel non lit præstare cautionem pro casu melioris fortunæ redeuntis; tunc enim ipso jure eo privatur. Uti hæc patent à simili in privilegio fori, cui expressè licet renunciari. Nequeat Clericus, potest tamen tacitè non incedendo in habitu & tonsura Clericati juxta præscriptum Trid. sess. 23. c. 6. Fagn. l. c. n. 71. Pirh. cu. n. 28. E contra extenditur, ita ut talis renunciatio expressa non valeat, etsi facta adjectò juramento de non utendo dictò privilegio contra creditores; quia tale pactum est contra bonos mores. Juxta L. alia causa. §. eleganter. ff. soluto marum. quippe contra reverentiam & decetiam toti Ordini Clericali debitam; adeoque juramento confirmari nequit. Ita Pirh. h. t. n. 29. cum Fagni l. c. n. 79. §. seq. & ex communi, ut ait, Canonistarum, quidquid in contrarium dicat Molin. l. c. n. 26.

Quæst. 523. Quibus solvi possit, seu à quibus rectè recipiatur debitum.

R. Rectè per se recipere possunt solutionem creditores; ita ut, qui non est creditor, sive cui non est quaesita obligatio, nomine proprio recipere nequeat solutionem liberando debitorem ab obligatione. Solvique potest etiam creditori invito, modo fiat solutio debito tempore & loco. Et si tunc solutionem acceptare nolit creditor, potest debitor pecuniam debitam consignare Magistratui, si que se à debito principali & uturis liberare. L. ob signatio c. h. t. est communis. Item solvi potest creditori, etiam si sit criminis postulatus. L. 41. §. 45 ff. h. t. Stru. h. t. lib. 71. lit. a. Muller. ibid. Lauterb. §. 16. cum enim contingere possit, ut postulatus criminis etiam capitalis innocens deprehendatur, iniquum esset ei media vivendi seque defendendi, consistentia saepe in debitorum receptione, adinere, Muller. l. c. æquumque non est accusationem alicui esse præjudicio, usque dum crimen confessus, aut de eo convictus. cit. l. 41. Unde talis accessatus non prohibetur administrare interea bona sua, nomina exigere, & exacta recipere, modò tamen illi bona fide solvatur. Muller cum Brunem. ad cit. l. 41. Item etiam si creditor sit excommunicatus. Sylv. V. excommunicatio. §. n. 21. Covar. in reg. peccatum. p. 1. n. 8. Suarez de censur. d. 15. §. 8. Pet. Nav. de resol. l. 4. c. 4. n. 71. Lessl. l. 2. c. 16. n. 79. & alii, quos citat & sequitur Castrop. n. 32. d. 1. p. 17. §. 5. n. 3. cum communi. Ex ea ratione; quòd, cum excommunicatio non privet aliquem suis bonis, excommunicatus potest ea exigere. Et licet excommunicatio privet communionem fidelium voluntaria & libera, non tamen necessaria; nequiret enim aliàs petere consiliu, quærere victum, emendo, quæ ei necessaria sunt. Quòd est contra c. quoniam. 11. q. 3. vi cuius licet cum excommunicatis communicare necessitate urgente. & c. inter alia. de sent. excom. ubi dum dicitur non prohiberi dare excommunicatis aliquid, non in sustentationem superbiæ, sed humanitatis gratiâ, multò minus prohibetur dari, quòd illis ex Justitia debetur. Nihilominus aliud dicendū, sive non solvendum debitori, qui conscientia sceleris profugit, ne solutione debiti fuga ejus instruat commeatu. L. fin. c. de re qu. reis. Stru. Muller. l. cit. unde, ut posterior cum Brunem. ad cit. l. fin. fugitivi talis bona (nimirum ab eo possessa in territorio, ubi delictum admissum) hodie dum a notari seu in inventarium redigi solent, ne quid ex iis ad eum transferatur. Hac tamen annotatione locum non habente, nisi in gravioribus delictis, ut apud Muller Gail. de arrest. Imper. c. 1. n. 5. Item aliud dicendum de bannitis; cum cives

Zz

Ro